

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ

от Одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11
„Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.
за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г.

Настоящият доклад е приет с Решение № 589 от 14.12.2023 г. на Сметната палата (Протокол № 46)

ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, в изпълнение на т. 4 от Решение № 335 на Сметната палата от 14.09.2022 г. и издадена Заповед № ПК- 03-02-016 от 08.08.2022 г. на заместник-председател на Сметната палата е осъществен контрол за изпълнението на препоръките от одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г., чрез повторна проверка.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата, на министъра на земеделието и на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ е изпратен окончателен одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г., с общо 10 (десет) препоръки с определен срок за тяхното изпълнение до 30.09.2019 г.

С доклада за резултатите от осъществения последващ контрол за изпълнение на препоръките, приет с Решение на Сметната палата № 335 от 14.09.2021 г., е установено, че:

- от дадените на министъра на земеделието 6 (шест) препоръки, 2 (две) са изпълнени, 1 (една) не е изпълнена, 2 (две) са изпълнени частично и 1 (една) не подлежи на изпълнение;
- от дадените на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ 4 (четири) препоръки, 1 (една) е изпълнена, 2 (две) не са изпълнени и 1 (една) е частично изпълнена.

Настоящата повторна проверка има за цел да установи степента на изпълнение на препоръките, дадени от Сметната палата с одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г., които при първата проверка са оценени като неизпълнени или частично изпълнени.

РЕЗУЛТАТИ

I. При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките към министъра на земеделието е установено:

По препоръка № 3. *Да предприеме действия за определяне на конкретните служители с права на достъп до различни нива на информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни с цел изпълнение на изискванията по раздел II, т. 2 от Правила за поддържане, достъп и попълване на база данни на производители, преработватели и търговци на земеделските продукти и храните, произведени по правилата за биологичното производство.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 2, подточка 2.2.2. от одитния доклад, че в Правила за поддържане, достъп и попълване на база данни на производители, преработватели и търговци на земеделските продукти и храните, произведени по правилата за биологичното производство, одобрени от министъра на земеделието и храните, са описани съдържанието, реда за попълване, поддържане, съхранение и достъп до електронната база данни. Базата данни е създадена да улесни процесите на контрол, навременно информироване и статистическа обработка на

данните за развитието на сектора на биологично производство в България. Основното предназначение на базата данни е осигуряване на прозрачност при извършване на дейностите по изпълнение на нормативната уредба за биологично производство и публичност на информацията за броя и актуалността на дейностите на операторите и/или подизпълнителите. Разграничен е достъпът и отговорностите на ръководния и експертния състав на отдела до базата данни, в т. ч. административния достъп, управлението на информацията и достъп с права за справки. Посочено е, че достъпът до различните нива се предоставя на отговорни служители. *Въпреки това, отговорност за работа и поддържане на базата данни в актуално състояние, както и предоставяне на различни нива на достъп до базата данни не са възложени с административен акт на експерт/експерти от отдела, както и в длъжностните характеристики на ръководителите и служителите от отдела не са въведени преки задължения.*

Във връзка с изпълнението на препоръката, министърът на земеделието, храните и горите посочва, че достъпът на служителите до базата данни се основава на различните профили с права на достъп до различни нива на електронния регистър, а именно:

- администратор;
- експерт;
- администратор или експерт с допълнителни права за извършване на редакции.

Със заповед № РД09-501/26.06.2020 г. от министъра на земеделието, храните и горите е утвърдена Процедура за промяна на данни и/или извършване на корекции в Регистъра на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по правилата за биологично производство. В Раздел IV от процедурата „Видове профили. Права за въвеждане, промяна и извършване на корекции на данни в регистъра. Ред за промяна на данни и корекции в регистъра“ са описани видовете профили и съответно правомощията за „администратор“, „експерт“, „администратор или експерт с допълнителни права“, „извършване на корекции от служители на „Информационно обслужване“ АД“, „извършване на корекции в Регистъра от Контролиращите лица“ и прекратяване на достъп до Регистъра при прекратяване или промяна на служебното правоотношение на служител от дирекция „Биологично производство“.

От министъра на земеделието, храните и горите не е предоставена информация за предприети действия по изпълнението на препоръката за определяне на конкретните служители с права на достъп до различни нива на информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни.

При повторната проверка от министъра на земеделието с писмо¹ е представена Заповед № РД09-963 от 25.08.2022 г. за определяне на конкретните служители с права на достъп до различни нива на информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни,² с което препоръката е изпълнена.

Препоръка № 3 е изпълнена.

По препоръка № 5. *Да предприеме действия за ускоряване изграждането на информационен модул за мониторинг за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.*

¹ Одитно доказателство № 1

² Одитно доказателство № 1.13.

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел III, точка 1, подточка 1.1. от одитния доклад, че в ПРСР 2014-2020 г. е предвидено изграждане на информационен модул за наблюдение, като част от информационната система на ДФЗ-РА, с възможности за: обобщаване на информацията от заявленията за кандидатстване и заявките за плащане; отчитане в реално време на всички индикатори по индикаторен план и мониторинговите таблици; напредъка в разплащането на средствата; остатъчните бюджети по мерките; резултата от изпълнението на мерките, с цел автоматично извеждане на достоверни стойности за индикаторите по индикаторен план, включително индикаторите за резултат, за продукт, финансовите и целевите индикатори и индикаторите от рамката за изпълнение. Разработването на информационния модул за мониторинг следва да се извърши от ДФЗ-РА, съгласувано с УО. Към 07.11.2017 г. няма изграден и функциониращ модул за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.

При извършване на първата проверка за изпълнение на препоръките от министъра на земеделието, храните и горите е посочено³, че в изпълнение на Предварително условие 7 от Споразумението за партньорство⁴, от страна на УО на ПРСР 2014-2020, в периода Декември 2015 г. - Януари 2016 г. е сключен договор с външен експерт за изготвяне и попълване на макетите с метаданни, изготвени от Националният статистически институт (НСИ) за целевите показатели, целта на който е да се изработят бланки за метаданни в контекста на ПРСР 2014-2020 г. В хода на разработка на макетите е установено, че основна част от данните се събират на основа база данни (ИСАК), находяща се и администрирана от Държавен фонд „Земеделие- Разплащателна агенция (ДФЗ-РА). НСИ изпълнява проект „Изграждане на статистическа база и на информационна система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика“ по Оперативна програма „Добро управление 2014-2020 г.“. Проектът следва да приключи на 31.12.2019 г., като основната дейност по него е свързана с разработването и внедряването на Информационна система за мониторинг на европейски и национални стратегии и регионална политика - „Мониторстат“. Предвидено е системата да се интегрира с ИСУН 2020 и ИСАК, с цел осигуряване на възможност за осъществяването на електронен обмен на данни между тях. В допълнение, през 2018 г. и 2019 г. са проведени работни срещи с Държавен Фонд „Земеделие“ – РА, на които е обсъден ангажиментът, разписан в ПРСР 2014-2020 г. за разработка на информационен модул за наблюдение, като част от информационната система на ДФЗ-РА, а като първи етап, от страна на ДФЗ-РА е обозначено разработване на регистър в ИСАК, във връзка с напредъка по Рамката за изпълнение на ПРСР 2014-2020 г.

Към 30.06.2021 г. все още няма изцяло функциониращ модул за автоматично извеждане на показателите за индикаторен напредък.

При извършване на повторна проверка за изпълнение на препоръките се установи, че не са предприети достатъчно мерки за изпълнение на дадената препоръка, тъй като с писмо⁵ министъра на земеделието представя информация единствено за осъществена кореспонденция на Управляващия орган на ПРСР 2014-2020 г. с Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция във връзка с разработване на информационния модул

³ Писмо вх. № 04-09-21/2018 г. от 26.07.2021 г. от министъра на земеделието, храните и горите за представяне на информация за предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки при извършване на първа проверка;

⁴ Споразумение за партньорство Приложение № 4, юли 2014 г. [BG Partnership Agreement July 2014 annex 4.pdf](#)

⁵ Одитно доказателство № 1;

за мониторинг през 2018 г. Същата информация е предоставена на одитния екип и при извършване на първата проверка за изпълнение на препоръките през 2021 г.⁶

Препоръката № 5 не е изпълнена.

По препоръка № 6. *Да предприеме действия за анализиране на възможностите при нов прием на заявления за подпомагане по мярка 11 и/или при планиране на други мерки за подпомагане на биологичното земеделие в България да се предвидят допълнителни критерии, които да способстват за развитието на биологичното земеделие и за полагане на необходимите грижи и земеделски практики.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.4. от одитния доклад, че приетите изисквания по мярка 11 „Биологично земеделие“ позволяват на бенефициентите да получават компенсаторно плащане, без да се стремят към получаване на добиви. Тъй като в резултат от проверките на място е установено, че в повече от случаите, отглежданите съгласно изискванията за биологично производство култури са обрасли с плевели, от което може да се направи извод, че събраната реколта е минимална или никаква. Това води до заключението, че основният стимул на по-голяма част от проверените на място земеделски стопани да участват по мярка 11 е получаването на компенсаторното плащане, а не развитието на биологичното земеделие.

От министъра на земеделието, храните и горите е посочено⁷, че първият нов прием по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. е реализиран през 2020 г., който е базиран на прехвърляне на средства към бюджета на мярката с цел осигуряване на финансов ресурс за прием на нови заявления и предоставяне на възможност за удължаване на неприключили 5-годишни ангажименти през 2019 г.

Финансовото подпомагане е насочено към площи/животни/пчелни семейства, които са с биологичен статус към 31.12.2019 г. и не са участвали в ангажимент по мярката.

Задълженията на контролиращите лица по чл. 48 от Наредба № 5 от 2018 г.⁸ да издават писмено доказателство по смисъла на чл. 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 834/2007 на оператор, съответно подизпълнител, с който има сключен договор за контрол и сертификация, в т.ч. с налична и информация за количество произведена продукция, допринасят за подходящо насочване на средства по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. през 2020 г., когато са поемани нови 5-годишни ангажименти (приключващи в края на 2024 г.).

Предвид констатацията, че значителна част от постоянно затревените площи се заявяват без животни, е въведено изискване на наличие на животни и гъстота по направление „Биологично растениевъдство“ от 1ЖЕ/2ха, като животните следва да са сертифицирани и преминали периода на преход към биологично производство.⁹

През 2021 г. е реализиран вторият прием на заявления за подпомагане, в т.ч. прием по подмярка 11.1. „Плащания за преминаване към практики и методи за биологично

⁶ Одитно доказателство № № 1.2., 1.3., 1.4. и 1.5.

⁷ Одитно доказателство № 1;

⁸ Наредба № 5 от 3 септември 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица, издадена от министъра на земеделието, храните и горите, обн., ДВ, бр. 75 от 11.09.2018 г., в сила от 12.11.2018 г., изм. и доп., бр. 93 от 09.11.2018 г., в сила от 12.11.2018 г., бр. 35 от 30.04.2019 г., в сила от 30.04.2019 г., бр. 33 от 07.04.2020 г.;

⁹ чл. 21, ал. 9 от Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, изм. и доп. ДВ бр. 38 от 24.04.2020 г. –

земеделие“ от ПРСР 2014-2020. Отчитайки, че делът на заявената сума за трайни насаждения в направление „Биологично растениевъдство“ от мярка 11 „Биологично земеделие“ е над 40 на сто, е въведено изискване¹⁰ за новозаявените площи в групата на трайни насаждения да се предоставя оценка, удостоверяваща, че трайните насаждения са в периода на плододаване по Наредбата за базисните цени на трайните насаждения.¹¹

Определени са специфични изисквания за някои дейности и направления като животновъдството и трайните насаждения, но не за всички земеделски дейности и направления по мярка 11, които да способстват за развитието на биологичното земеделие.

От предоставената от Министерство на земеделието с писмо изх. № 17-129 от 16.08.2022 г. информация за изпълнение на препоръка № 6, става ясно, че предприетите действия са свързани с изготвеното от Управляващият орган предложение за промяна в текстовете на мярка 11 „Биологично земеделие“ по отношение на допустимите разходи от бенефициентите. С предложението се прави изрично уточнение за необходимостта от спазване на изискванията на Регламент (ЕО) № 834/2007, а след 01.01.2022г на Регламент(ЕС) 2018/848 и наличието на сключен договор с Контролиращо лице за биологично производство, одобрено от министъра на земеделието.

- С цел спазване на ангажиментите към земеделските производители, които имат желание да се занимават с биологично земеделие в подмярка 11.1 „Плащания за преминаване към практики и методи за биологично земеделие“ в т. 8.2.10.3.1.1. „Описание на операцията“ се добавя нов текст, с който се позволява да се поемат нови ангажименти с по-кратка продължителност до 3 г. включително. По този начин ще могат да се подпомогнат земеделски стопани, които искат да отглеждат земеделски култури с по-дълъг период на преход. Също така ще се минимизира риска от провалени ангажименти и възстановяване на средства от бенефициентите в случай, че няма да могат да докажат произведена биологична продукция до края на втората година от ангажимента;

- В под мярка 11.2. „Плащания за биологично земеделие“ се предлагат промени в следните точки: 1) В т. 8.2.10.3.2.1. „Описание на операцията“ се добавя нов текст, с който се позволява поемането на нови ангажименти по под мярката с продължителност 1 г. за в съответствие с приетото законодателство за периода 2021-2022 г. По този начин се цели да се постигне плавен преход между двата програмни периода за стопаните, чиито площи са биологично сертифицирани и 2) В точка 8.2.10.3.2.6 „Условия за допустимост“ е извършена още една редакционна промяна, с която се указва, че площи/животни/пчелни семейства с които се поема нов ангажимент по подмярката трябва да са вписани в регистъра по чл. 16 а, ал. 1, т. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз;

- С цел постигане на устойчиво увеличаване на площите, които се поддържат по методите на биологичното земеделие в т. 8.2.10.5 „Специфични условия по мярката“ се правят промени даващи възможност на бенефициентите по мярката изпълняващи пет годишни ангажименти да увеличат одобрените за участие площи, като разширят ангажиментите си с до 20% но не повече от 10 ха, както с биологични площи, така и с площи в период на преход.¹²

Във връзка с изложеното е предоставен и Протокол от проведената неприсъствена писмена процедура на Комитета по наблюдение на Програмата за развитие на селските

¹⁰ чл. 14, ал. 1, т. 10 от Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, (нова – ДВ, бр. 21 от 2021 г., в сила от 12.03.2021 г.)

¹¹ НАРЕДБА за базисните цени на трайните насаждения (Загл. изм. - ДВ, бр. 107 от 2000 г.);

¹² Одитно доказателство № 1.6.

райони 2014-2020 г.¹³, в периода 29 – 31.03.2022 г. за приемането на промените по мярката, като са издадени и заповеди през 2020 г., 2021 г. и 2022 г., за прием на заявления за подпомагане по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. на биологичното земеделие в България с включените промени в текста на мярката¹⁴.

От министъра на земеделието са предприети действия за включване на допълнителни критериите при нов прием на заявления за подпомагане по мярка 11 от ПРСР 2014-2020 г. за подпомагане на биологичното земеделие в България, поради което препоръката се оценява като *частично изпълнена*.

Препоръка № 6 е изпълнена частично.

II. При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките към изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ е установено:

По препоръка № 2. *Да предприеме действия съвместно с УО на ПРСР за ускоряване изграждането на информационен модул за мониторинг за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел III, точка 1, подточка 1.1. от одитния доклад, че в ПРСР 2014-2020 г. е предвидено изграждане на информационен модул за наблюдение, като част от информационната система на ДФЗ-РА, с възможности за: обобщаване на информацията от заявленията за кандидатстване и заявките за плащане; отчитане в реално време на всички индикатори по индикаторен план и мониторинговите таблици; напредъка в разплащането на средствата; остатъчните бюджети по мерките; резултата от изпълнението на мерките, с цел автоматично извеждане на достоверни стойности за индикаторите по индикаторен план, включително индикаторите за резултат, за продукт, финансовите и целевите индикатори и индикаторите от рамката за изпълнение. Разработването на информационния модул за мониторинг следва да се извърши от ДФЗ-РА, съгласувано с УО. Към 07.11.2017 г. няма изграден и функциониращ модул за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък.

При извършената първа проверка за изпълнение на препоръките, от изпълнителния директор на ДФЗ-РА е посочено¹⁵, че са предприети действия по създаване на допълнителен модул, на който да се зарежда необходимата информация (заявка № 14640 с текущо състояние „отхвърлена заявка от заявител“). Към 31.07.2021 г. посочения модул не е създаден, като необходимата информация за мониторинг и проследяване на напредъка на ПРСР 2014-2020 се изпраща ежеседмично до УО.

При повторната проверка се установи, че:

- Информационен модул за директна връзка с УО за мониторинг за автоматично извеждане на показателите за финансов и индикаторен напредък не е разработен¹⁶, но дирекция „Директни плащания“ е създала различни справки в ИСАК, съдържащи необходимата информация за отчитане на показателите за изпълнение. Такава справка се получава в регистър „Ангажменти и оторизации по М10 и М11“, създаден в модула на

¹³ Одитно доказателство № 1.7.

¹⁴ Одитно доказателство № № 1.8.; 1.9.; 1.10.; 1.11. и 1.12.

¹⁵ Писмо вх. № 04-09-21/2018 г. от 29.07.2021 г. от министъра на земеделието, храните и горите за представяне на информация и документи във връзка с извършване на проверка за изпълнение на препоръките;

¹⁶ Одитно доказателство № 2

дирекцията и съдържа данни за исканата сума и за оторизираната на кандидатите по мярка 11 „Биологично земеделие“¹⁷;

- Със Заповед № 03-РД/2580 от 29.07.2022 г.¹⁸ изпълнителният директор на ДФЗ възлага на екип от служители да извърши дейности за разработване на системата за мониторинг и за изготвяне на годишен доклад за качеството на изпълнението съгласно чл. 134 от Регламент 2021/2115¹⁹, както и система за наблюдение и оценка на напредъка по селскостопанската политика, съгласно чл. 130 и 131 от същия регламент. Крайният рок за изпълнение и отчитане на конкретните дейности, посочени в заповедта е 15.11.2022 г. Предприетите действия от изпълнителният директор на ДФЗ относно разработване на система за мониторинг и оценка на напредъка по селскостопанската политика са с конкретни срокове за изпълнение, поради което дадената препоръка се оценява, *че е в процес на изпълнение.*

Препоръка № 2 е в процес на изпълнение.

По препоръка № 3. *Да актуализира Процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ съгласно измененията в чл. 49, ал. 4 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, изм. ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г., до изграждане на единна информационна система.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че за осъществяване на комуникация и обмен на информация между ДФЗ-РА и външни институции, извършващи контрол и/или сертификация върху парцели, животни и пчелни семейства, заявени за подпомагане в ДФЗ-РА е създадена и се поддържа електронна система, в която контролиращите лица (получили разрешение от министъра на земеделието и храните по смисъла на чл. 18, ал. 1 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС)) въвеждат данни за резултатите от извършените през текущата година проверки. Създаването на електронната система и редът за въвеждане на данни са предвидени в Наредбата за прилагането на мярката²⁰ и доразвити в процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“ (СВДВИ). В наредбата за прилагане на мярката е поставено изискване към контролиращите лица за изпращане в МЗХ на информация за въведените в електронната система данни. Предвиден е и ред за въвеждане на редакции при установяване на допуснати технически грешки от страна на външни институции, която включва попълване от контролиращите лица, допуснали техническата грешка на „Заявление за редакция на въведени данни в СВДВИ“, по образец, което се предоставя на МЗХГ. Одобрените от МЗХГ заявления се изпращат на ДФЗ-РА за изпълнение.

При повторната проверка се установи, че с § 18 на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2015 г. за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (в сила от 26.04.2022

¹⁷ Одитно доказателство № 2.2

¹⁸ Одитно доказателство № 2.1.

¹⁹ РЕГЛАМЕНТ(ЕС) 2021/2115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013

²⁰ Наредба № 4 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 11 "Биологично земеделие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020, изм. и доп. ДВ бр. 38 от 24.04.2020 г.

г.) се отменя чл. 49 за създаване и поддържане от ДФЗ-РА на електронна система (СВДВИ), в която контролиращите лица въвеждат всички необходими данни за извършените през текущата година проверки.²¹

Поради отмяната на нормативното основание за дадената препоръка, препоръката *не подлежи на изпълнение*.

Препоръка № 3 не подлежи на изпълнение.

По препоръка № 4. *Да се въведе с административен акт/длъжностни характеристики отговорност на длъжностни лица за изпълнение на изискванията на чл. 49, ал. 4 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, изм. ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г., до изграждане на единна информационна система.*

Препоръката е дадена във връзка с констатацията по Част „Констатации и оценки“, Раздел II, точка 1, подточка 1.2. от одитния доклад, че за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г. отговорност на експерт/експерти за работа със Система за въвеждане на данни от външни институции (СВДВИ) не е възлагана с административен акт на ДФЗ-РА. На един експерт в отдел „ПМ214/2007-2013, М10 и М11/2014-2020“ устно е поставена задача да отговаря за въпросите възникнали във връзка със СВДВИ.

При извършване на първата проверка за изпълнение на препоръките от изпълнителния директор на ДФЗ-РА е посочено, че са предприети действия като е изменена длъжностната характеристика на няколко служители на отдела.²² Представена е длъжностна характеристика на длъжност „старши експерт“ в ДФЗ, дирекция „Директни плащания“, отдел „Прилагане на мярка 214/ПРСР 2007-2013 и мерки 10 и 11/2014-2020“. С нея на длъжност „старши експерт“ са вменени следните области на дейност: „Отговаря за реализирането на всички дейности, които са пряко свързани с управлението, наблюдението, оценката и контрола единствено на мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г., мярка 10 „Агроекология и климат“ и мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. Дейността на отдел „Прилагане на мярка 214/ПРСР 2007-2013 и мерки 10 и 11/2014-2020“ обхваща всички функции на дирекция „Директни плащания“, конкретно свързани с мярката в това число:

- Извършване на дейности по обработка, контрол и оторизация на подадените заявления по мерките;
- Уведомяване на кандидатите във връзка с извършените оторизации и изплатеното финансово подпомагане по мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.;
- Извършване на последваща обработка на подадените и оторизирани заявления по мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.;
- Изготвяне на справки, анализи и доклади по отношение на данни от подадени заявления за подпомагане, извършени административни проверки в отдела и оторизираната финансова помощ по мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.;
- Извършване на проверки по жалби и изготвяне на отговори до кандидати и изготвяне на становища по подадени възражения срещу уведомителни писма, касаещи мярка 214 от ПРСР 2007-2013 г, и мерки 10 и 11 от ПРСР 2014-2020 г.“

²¹ <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=172359>

²² Писмо вх. № 70-00-23/26.07.2021 г. от изпълнителния директор на ДФЗ, в отговор на писмо за искане на информация до ДФЗ относно изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517;

Сред преките задължения в длъжностната характеристика на служителя, заемащ тази длъжност, е включена и дейност да „Организира стартирането на „Системата за въвеждане на данни от външни институции“ за всяка кампания и предоставянето на достъп на съответните външни институции до нея. Извършва прехвърляне на изходните данни в СВДВИ за всеки кандидат, уведомява ДФЗ – РА за промяна на контролиращо лице в периода на въвеждане на данни в СВДВИ. Осъществява методически контрол и изготвя при необходимост указания относно въвеждането на данните в СВДВИ“, което изпълнява изискванията на чл. 49, ал. 4 от Наредба № 4 за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“, изм. ДВ, бр. 19 от 2017 г., в сила от 28.02.2017 г.

Длъжностната характеристика е без дата на утвърждаване, както и към нея не е приложен акт за утвърждаването ѝ и/или други документи, поради което не може да се потвърди по безспорен начин изпълнението на дадената препоръка.

При повторната проверка се установи, че с § 18 на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 4 от 2015 г. за прилагане на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (в сила от 26.04.2014 г.) се отменя чл. 49 за създаване и поддържане от ДФЗ-РА на електронна система (СВДВИ), в която контролиращите лица въвеждат всички необходими данни за извършените през текущата година проверки.

Поради отмяната на нормативното основание за дадената препоръка, препоръката *не подлежи на изпълнение*.

Препоръка № 4 не подлежи на изпълнение.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъществената повторна проверка за изпълнението на препоръките, дадени с одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г. показва, че от министъра на земеделието и изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ са предприети достатъчно мерки и действия за осигуряване изпълнението на дадените препоръки.

От оценените при първата проверка като неизпълнени и частично изпълнени 3 (три) препоръки, дадени на министъра на земеделието, 1 (една) е изпълнена, 1 (една) е изпълнена частично и 1 (една) не е изпълнена.

От оценените при първата проверка като неизпълнени и частично изпълнени 3 (три) препоръки, дадени на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, 1 (една) е в процес на изпълнение и 2 (две) не подлежат на изпълнение.

В хода на проверката са събрани 2 одитни доказателства.

Докладът за резултатите от осъществения чрез повторна проверка последващ контрол за изпълнение на препоръките е изготвен при спазване на Рамката за професионални становища, издадена от Комитета за професионални стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ и Наръчника за прилагане на международно признатите одитни стандарти и одитната дейност на Сметната палата.

Докладът за резултатите от осъществения чрез повторна проверка последващ контрол за изпълнение на препоръките е приет на основание чл. 50, ал 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 589 на Сметната палата от 14.12.2023 г.

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0300200517

№ по ред	Одитни доказателства	Брой листа
1.	<p>Писмо изх. № 17-129 от 16.08.2022 г. от министъра на земеделието за представяне на информация за предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки</p> <p>- Писмо вх. № 17-129 от 08.08.2022 от ръководителя на одитния екип за искане на информация във връзка с извършване на проверка за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.“ за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г., чрез повторна проверка.</p>	2 + 1 бр. CD
1.1.	Процедура за промяна на данни и/или извършване на корекции в регистъра на производители, преработватели и търговци на земеделски продукти и храни, произведени по правилата за биологично производство раздел, утвърдена със Заповед № РД 09-501 от 26.06.2020 г. на Министъра на земеделието, храните и горите.	7 на електр. носител
1.2.	Писмо рег. № 10-474-18.04.2018 г. от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ до министъра на земеделието, храните и горите, във връзка с разработване на информационна система относно мониторинга на ПРСР 2014-2020 г.	4 на електр. носител
1.3.	Писмо рег. № 10-474-09.05.2018 г. от министъра на земеделието, храните и горите до изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ относно разработване на информационна система за мониторинга на ПРСР 2014-2020 г.	2 на електр. носител
1.4.	Писмо рег. № 10-474-11.06.2018 г. от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ до министъра на земеделието, храните и горите относно разработване на информационна система за мониторинга на ПРСР 2014-2020 г.	1 на електр. носител
1.5.	Писмо от кого до кого по електронна поща от 14.06.2018 г., свързано с проведена среща в Държавен фонд „Земеделие“ за мониторингов модул (С прикачени Индикаторни таблици от годишния доклад, Указанията на ЕК, Регламент 808/2014)	1 на електр. носител
1.6.	Предложение от кого за промяна на текста на Мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г. с приложения	14 на електр. носител
1.7.	Протокол от проведена неприсъствена писмена процедура на Комитета по наблюдение на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., в периода 29 – 31.03.2022 г.	8 на електр. носител
1.8.	Заповед № РДО9-232 от 01.03.2019 г. на кого ...за прием на заявления за подпомагане - Кампания 2019, по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г.	2 на електр. носител
1.9.	Заповед № РДО9-232 от 28.03.2020 г. на кого за прием на заявления за подпомагане - Кампания 2020, по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г.	2 на електр. носител
1.10.	Заповед № РДО9-360 от 27.04.2020 г. на кого за изменение на Заповед № РДО9-232 от 28.03.2020 г. във връзка с приема на заявления за подпомагане - Кампания 2020, по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г.	2 на електр. носител

1.11.	Заповед № РДО9-216 от 12.03.2021 г. на кого за прием на заявления за подпомагане - Кампания 2021, по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г.	4 на електр. носител
1.12.	Заповед № РДО9-503 от 27.04.2022 г. на кого за прием на заявления за подпомагане - Кампания 2022, по мярка 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г.	2 на електр. носител
1.13.	Заповед на министъра на земеделието № РДО9-963 от 25.08.2022 г. за определяне на конкретните служители с права на достъп до различни нива на информационната база данни на производители, преработватели и търговци на земеделски биологични продукти и храни	1 на електр. носител
2.	Писмо изх. № 07-5000/5297 #1 от 16.08.2022 г. от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за представяне на информация за предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки - Писмо вх. № 07-5000/5297 #1 от 08.08.2022 г. от ръководителя на одитния екип за искане на информация във връзка с извършване на проверка за изпълнение на препоръките от одитен доклад № 0300200517 за извършен одит на изпълнението на мярка 11 „Биологично земеделие“ от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.“ за периода от 01.01.2015 г. до 30.06.2017 г., чрез повторна проверка.	2 + 2 - на електр. носител
2.1.	Заповед № 03-РД/2580 от 29.07.2022 г. на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за определяне на служители за дейностите за развой на системата за мониторинг на площ, системата за заявяване и системата за изготвяне на годишен доклад за качеството на изпълнението.	3 на електр. носител
2.2.	Заявка № 22136 от кого за промяна на функционалност за създаване на регистър „Ангажименти и оторизации по М10 и М11“	1 на електр. носител
2.3.	Приложение № 22 към Правилника на дирекция „Директни плащания – Процедура за въвеждане и редакция на данни в „Система за въвеждане на данни от външни институции“, утвърден от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ на 09.10.2017 г.	4 на електр. носител
2.4.	Длъжностна характеристика на старши експерт към Дирекция „Директни плащания“ Отдел „Прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания“ от ПРСР 2007-2013 г., мярка 10 „Агроекология и климат“ и 11 „Биологично земеделие“ от ПРСР 2014-2020 г.	6 на електр. носител